

Szerkesztési iroda:

Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Mayer Jenő.

Előfizetési árak:

Egész évre	— — — —	32 — K
Félévre	— — — —	16 — K
Negyedévre	— — — —	8 — K
Egy hóra	— — — —	270 K
Egyes szám ára		10 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl
Azonkívül az összes hír-
::: detési irodák. :::
Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 148 szám.

Hétfő, július 2.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott távirati jelentései —

Az orosz offenzívát véresen visszavertük.

Az orosz offenzíva első két napja kudarcot vallott.

Budapest, július 2. A sajtószál-
lásról jelentik:

Az orosz fronton teljes mértékben folyik tegnapelőtt óta a harc. Az oroszok a legnagyobb előkészületeket tették, a támadó helyen nagyszámu csapatokat, közöttük a legkiválóbb hadosztályokat, aknavetőket és ágyukat vontak össze. Az ágyuk között volt egy nagy vasuti ágyu, amelyet egyetlen telitalálatunk megsemmisített. Az oroszok Brzany környékét választották áttörésük színhelyéül. A legerősebbre fokozott pergőtűz után megkezdődött a gyalogági támadás, amely kitűnően összpontosított ágyutűzünkben összeomlott. Az este, majd éjjelkor megismételt támadások hasonló sorsra jutottak. Az entente által megrendelt offenzíva a támadás első két napján súlyos kudarcot vallott. Németország, Magyarország, Ausztria és Törökország csaknem minden részéből való katonaság együttesen vett részt a támadások visszaverésében. A mi veszteségeink az ellenségével szemben renkívül csekélyek.

A tengeralattjáróharc sikere.

Budapest, július 2. Berlinből táviratozzák:

Tengeralattjáróink újabb ismét 23 800 tonna ellenséges hajóteret sülyesztettek el

A tegnapi esti Wolf jelentés.

Budapest, július 2. A Wolf iroda jelenti tegnapi estéről:

A nyugati harctéren csekély harci tevékenység. Reggel egy angol támadás Lensnél meghiúsult.

Keleten az orosz támadások a Zlota Lipa és a Narajovka között a nap folyamán újabb támadásokra vezettek.

Anglia az Északi tengert veszélyeztetett zónának nyilvánítja.

Budapest, július 2. Hágából táviratozzák, a külügyminisztérium közli:

Az angol kormány közölte, hogy az Északi tengeren július negyedikétől

kezdődőleg veszélyeztetett zónának jelentette ki az összes vizeket a szárazföldi és dán területiális vizek kivételével. Ezen vonal a németföldi parttól három mérföldnyire fekszik és onnan a németföldi területiális vizek mentén északkeletnek megy.

A németföldi kormány figyelmeztette az angol kormányt ezen intézkedések aggályos következményeire. Kifejezték reményüket, hogy ezen intézkedést megfogják változtatni.

Politikai zavarok Franciaországban. — Kormányválság?

Budapest, július 2. Genfből táviratozzák:

A francia nacionalista sajtó rettenetes terrort fejt ki a békemozgalmak ellen, amelyek egyre nagyobb méretet öltönek. A Liberté munkatársait és a nyomda tulajdonosát becsukták. A francia politikusok két pártra szakadtak és engesztelhetetlenül gyűlölik egymást. Feltiltást kellett Dalbiac interpellációjának előterjesztése az áprilisi offenzíva ügyében. A zárt ülés után Dalbiac kijelentette, hogy mindent nyilvánosságra hoz, ami a zártülésen történt és e célból Versaillesban népgyűlést akar nek összehívni.

A Corriere della Sera párisi jelentése szerint lehetséges, hogy a francia kamara titkos ülése következtében Ribot miniszterelnök lemond. Helyébe Painlevé hadügyminiszter kerül.

Amerika biztosítja a Franciaországnak nyújtott kölcsönökért.

Budapest, július 2. Madridból táviratozzák:

A francia kormány átengedte a marokkói vámokat az amerikai egyesült államoknak. A vámok átengedése fedezetnyújtást jelent a Franciaország részére juttatott kölcsönökért.

Az orosz alkotmányozó gyűlés.

Budapest, július 2. Stockholmból táviratozzák:

Az ideiglenes kormány elhatározta, hogy az alkotmányozó gyűlés számára átalakítja a tauriai palota üléstermét. A miniszterelnök felszólítására Rodzianko dnmaelnök kijelentette, hogy csak akkor hajlandó kiüritetni az említett

üléstermet, ha a munkástanács színién átteszi a székhelyét a tauriai palotába.

A két fellázadt lövészhadosztály.

Budapest, július 2. Egy szentpétervári hivatalos távirat jelenti:

Miután a 12. és 13. lövész hadosztály lövészei vonakodtak a parancsnak eleget tenni, hogy június 28-ikán új formációkba menjenek át és semmiféle rábeszélés nem használt, Smichow helységet, ahol az említett lövészek voltak, Kerenszky hadügyminiszter rendelkezése a lovasság körül fogta, egy üteg pedig kétezer srápnelt lött az említett helységre. A lovasság ezután támadásba ment át, mire mintegy ötszáz lövész megadta magát. Ezeket lefegyverezve elvezették. Vérontásra nem került a sor.

A finnországi helyzet.

Budapest, július 2. Stockholm-ból jelentik:

A helsingforsi tartományi választmány a kormány tiltakozása ellenére elhatározta jogainak jelentékeny kiterjesztését, köztük a tartománygyűlés egybehívásának és feloszlásának, valamint az orosz kormány szankciójának korlátozását.

A orosz katonák tiltakoznak orosz haderők Franciaországba küldése ellen.

Budapest, július 2. Stockholm-ból sürgönyzik:

Haparandából jelentik: Kritschof tengernagy hajó legénysége egyhangulag kimondotta, hogy tiltakozik a mérnök-zászlóaljnak, vagy más haderőknek Franciaországba való küldése ellen, mert Franciaország nem támogatja Oroszország béketörekvéseit.

A stockholmi konferencia.

Budapest, július 2. Egy stockholmi hivatalos jelentés közli:

Kedden hat orosz delegátus érkezik Stokholmba.

Ugyancsak Stokholmból táviratozzák: Szentpétervárott ma nagy tüntetések lesznek abból az alkalomból, hogy a munkástanács kiküldöttjei elutaznak Stokholmba. A kiküldöttek már elutaztak.

Bizalmi szavazat az olasz kormánynak.

Budapest, július 2. Zürichből táviratozzák:

Az olasz kamara 361 szavazattal 63 ellenében elfogadott egy napirendjavaslatot, amelyben a kormánynak bizalmat szavaznak.

„Legujabb“ hireink folytatása a negyedik oldalon van.

A világháború három esztendeje.

Irta: Hueber Viktor őrnagy.

A cs. és kir. haderő a világháborút megelőző esztendőben Ferenc Ferdinánd trónörökösbe vetette legszebb reményét, hiszen ő volt az osztrák-magyar katonai szellem megtestesülése. A háborút, mint háborút nem akarta. Ő egy gazdasági fejlődésért küzdő monarchiájának trónvárományosa, tisztában volt a súlyos megpróbáltatásokkal, melyeket egy hadvezető államra még egy győztes hadjárat is zúdít. De ősi Habsburg-dinasztiánk e magasztos főhercege, mint első hazafi és legfőbb katona egynek tudta magát a monarchia minden férfiával abban a nagy érzésben, hogy amikor a haza biztonsága és becsülete veszélybe jut, a szükség parancsoló jogán minden egyéb tekintet mellőzésével kardot kell rántani. A megboldogult trónörökös tudta, hogy Ausztria-Magyarország uralkodója hívó szavára bátran megbízhatik vitéz hadseregében és a cs. és kir. hadsereg, tábornoktól a legegyszerűbb közlegényig vele együtt tudta ezt. Ferenc Ferdinánd fényesen bizonyította, hogy a habsburgi csapatok hősi szellemébe vetett rendíthetetlen bizalma nem tévedett. A sors úgy akarta, hogy ezt a bizonyítékot saját élete árán szerezze meg.

De nem csak vitéz harcosaink, hanem a nagy, dicső Ausztria-Magyarország összes népei olyan igazságot szolgáltattak az orvul el ejtett vértanu emlékének, hogy annak fényében halhatatlan glóriával ragyog az ő alakja. Ferenc Ferdinándnak gyilkos kezektől el kellett véreznie, hogy az egész földön végre ki törhessen a tisztító vihar. Az ő áldozatának köszönheti a világ, hogy halála után épp oly gyorsan, mint következetesen megtörtént a sokáig halogatott, de elkerülhetlenné vált leszámolás az évszázadok óta felgyülemlett aljasság, másrészt az igazi kultur-szellem között. Ma az egész föld kerekése két nagy táborra van szakítva. Négy birodalom, amely számbelileg győzött, de tiszta igazságra támaszkodik, harcban áll egy hatalmas sárkánnyal, amelynek egyre több feje támad. De hősies bajtársi érzésben egyesült hőseink minden ellenséges koalíciónak támadását csúfították. Amit különösen Ausztria-Magyarország páratlan hadserege a megpróbáltatások e nehéz napjaiban véghez vitt, olyan nagyságról tanuskodik, amelynek halvány méltóságát sem lehet megkísérelni. Elsősorban a két és fél éven át Frigyes főherceg tábornagy, azután dicsőséges hadurunk, Károly király parancsnoksága alatt küzdő cs. és kir. hadseregnek érdeme az, hogy az orosz birodalom ma sok millió katonai erejével együtt össze van zuva és a világháború befejezése előtt aligha tud még komolyan lábra állni. A valamikor oly önérekes és valóban hatalmas Anglia és francia szövetségese ma fájdalmasan nyögik a német öklöt, amely nyakonfogta és nem engedi többé szabadon a nyugati hatalmakat. Olaszországot haderőnknek egy töredéke pusztulásának peremére dobta. Szövetséges hadaink csaknem mindenütt mélyen benn állnak az ellenség földjén. A szerencsétlenségre kárhoztatott Sarraill-hadsereg már alig állja a sarat a bolgár csapatok ellen. Török szövetségünk sakkban tartja ellenségeit a Kaukázusban, Mezopotámiában és Delpalesztinában, a kisázsiai határ mellett. Ugyanakkor tenger-alattjáróink szakadatlanul dolgoznak az angol

flotta néhai uralmának megsemmisítésén. A falhoz nyomott négyesszövetség utolsó reménye: Amerika segítsége. De ez a segítség, ha még egyáltalán használ majd ellenségeinknek, sokkal később érkezik, hogy sem ellenségeink föltarthatatlan összeomlását még az utolsó órában megakadályozza.

Ausztria-Magyarország népei és hősiei katonái büszke meglepéssel tekinthetnek vissza arra, amit három esztendő alatt halálmegevetően véghezvittek. Katonáink megbirkóztak gyilkos forrósággal és vérfagyasztó hidegekkel, az orosz Pripjati-terület miazmás mocsárvidékebe ép úgy behatoltak, mint ahogy megküzdöttek Montenegró és Albánia köves, uttalan vidékeivel, a Vujsáig és a Presba-tóig, tekintélyes terjedelmű olasz földet tartanak megszállva és ma, három esztendő után, egy lépést sem tángítanak a meghódított területekről.

Ferenc Ferdinánd halála harmadik évfordulóján harcokban edzett és hősi munkában megöszült harcosaink a magasztos halottra gondolnak, akinek örök hűséget esküdtek. Megdicsőült arca rájuk tekint, nyílt szeme — egy férfiúé, aki életét adta a monarchia becsületes jövőjéért — belekapcsolódik a páratlan hősök millióiba, akik e titáni harcban trónért és hazáért véreztek. A siron túl is van megértés. Ferenc Ferdinánd főherceg és Károly katonái mindig megértették egymást és a közös vérrrel megszentelt kötelet az örökkévalóság sem fogja meglazítani. Ellenségeink csak vitassák el tovább is jogunkat, amíg utolsó erejükből telik, de katonáink és a mögöttük álló kipurált népek mégis csak jobban tudják, hogy hiába ellenségeinknek minden göresösen próbált hazudozása: Ausztria-Magyarország végső győzelme elmaradhatatlan.

HIREK.

— **Hivatalos jelentések július hó elsejéről.** A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a harcéri eseményekről:

A vezérkar főnöke jelenti:

Keleti harcér:

Keletgaliában a védekező csata javában folyik. Miután a tüzérségi tűz több nap óta láthatólag fokozódott, a tüzérségi harc tegnap a legnagyobb hevességet érte el. A legnehezebb ágyúk is beavatkoztak a harcba. Délután Brzezanytól délre és délkeletre és Chonlukinál erős gyalogsági támadások következtek, amelyeket mindenütt teljesen visszavertünk. Ahol az ellenséges gyalogság egyes részei megsemmisítő tüzünkben egyáltalában előrenyomulni tudtak, zárótüzünkben pusztultak el. Zalosce-től északnyugatra a késő délutáni órákban megindult nagyon erős támadás kitünően összpontosított tüzérségi tüzünkben összeomlott. Éjjel táján az ellenség tüzérségi elkészítés nélkül kísérletet tett, hogy Brzezanytól délre előre törjön, de visszavertük. Az éjszaka folyamán a tüzérségi tűz ellanyhult, de a reggeli órákban újra feléledt.

Olasz harcér:

Az Isonzó hadseregénél a 71. és a 72-ik pozsonyi magyar ezred rohamjárőrei Vertobja közelében egész a második ellenséges vonalig nyomultak előre, ahol 2 ellentámadást visszavertek s egy tisztet és 156 főnyi legénységet hoztak magukkal.

Délkeleti harcér:

Változatlan.

A német nagyfőhadiszállás jelentései:

Nyugati harcér:

Az esős és párás idő miatt az arcvonal

majdnem minden szakaszán csekély volt a tűz. Felderítőink néhány sikeres ütközetet vívtak. A német trónörökös hadcsoportján a franciák eredménytelenül kísérelték meg, hogy azt a területet, amelyet csapataink a Chemin des Damesen és a Maas nyugati partján elfoglaltak visszavegyék. Cernyától keletre az ellenség a tűz rövid fokozása után háromszor támadta meg a La Neuville majortól délre fekvő fensíkon elfoglalt árkokat. Minden támadást vérszen visszavertünk. Tovább keletre Lippe egy zászlóalja kiharvánva a felfordulást és az ellenség figyelésének elterelését, rohammal elfoglalták az Ailes—Passy utig terjedő francia vonalakat. Ezzel a sikerrel a gyakran bevált westfalai hadosztály három harcnap alatt szerzett foglyainak száma 10 tisztre és több mint 650 főnyi legénységre emelkedett. A Maas nyugati partján a franciák többször ismételt támadásokkal kísérelték meg, hogy a 304-es magaslaton és az ettől keletre elfoglalt árkokból kivessenek bennünket. Zárótüzünkkel és elkeseredett kézigránátharcokban visszavertük őket.

Keleti harcér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadcsoportja: Az orosz kormány nem tudta megát kivonni a vezető ántánt hatalmak nyomása alól és hadseregének egy részét támadásra indította. A felső Stripától a Narajovkaig fekvő állásaink ellen intézett egész napon át tartó romboló tüzelés után délután az orosz gyalogság kb. 30 km-es arcvonalon heves támadásokat intézett. A rohamcsapatokat védőtüzünkkel nagy veszteséggel járó visszaözlésre kényszerítettük. Brzezanytól két oldalt és Zvecinnél összeomlottak éjjeli előretörések, amelyek alkalmával az oroszokat tüzérségi elkészítés nélkül hajszolták a tűzbe. A tüzharc észak felől a középső Stochodig, dél felől egész Stanislauig terjedt ki, anélkül, hogy az utóbbi helyen támadásra is került volna a sor. A Kárpátok és a Fekete-tenger között nem volt különös esemény.

Macedon arcvonal:

A Vardar jobbpartján bolgár előőrsek Altszhik Malernél visszaverték egy angol zászlóalj támadását. — Ludendorff.

— **Bucsuzás Magyary Pál apátkanonoktól.**

Szombaton délután hagyta el végleg városunkat a nagybecskereki róm. kath. egyház közszereketben állott lelkipásztora, Magyary Pál apátkanonok, hogy új működési helyén, Temesvárott kanonoki méltóságát elfoglalja. Ezt az alkalmat használták fel hívői és nagyszámú tisztelői, hogy lelkes meleg bucsuovációban részesítsék a szeretve tisztelt egyházi férfiut. Nem hivatalos konvencionális bucsuzás volt ez, hanem spontán megnyilatkozása azon szeretetnek, jöszinte tiszteletnek és ragaszkodásnak, amellyel Magyary Pált nemcsak hívői, hanem a város lakossága is felekezeti különbség nélkül itteni 11 évi működése alatt körülvette. A keskenyvágányú vonat elindulása előtt nagy számban gyűltek össze társadalmunk vezető férfiai, köztük: dr. Dellimanics Lajos főispán, dr. Kovács Rókus törvénytudás elnök, dr. Perisics Zoltán polgármester, Grézlo János kir. tanfelügyelő stb., a róm. kath. hitközség tagjai, a helybeli tanintézetek, testületek és egyletek vezetői, a papság és nagyszámú közönség. Miután Magyary Pál a templomban imát végzett, a templom előtti téren összegyűltek sorban bucsuztak el tőle. A leányiskolák fehérbe öltözött növendékei élén Perisics IJónka bájós bucsubeszéddel gyönyörű virágsokrot nyújtott át neki, majd pedig a leánykák virágot szórtak a vonathoz vezető uton. Zugó éljenzés, kalap és kendőlobogtatás között szállt fel Magyary Pál a pompásan feldíszített első osztályú fülkébe, amelynek nyitott ablakából áldást osztva, meghatva intett bucsut az összegyűlt sokaságnak. Kívánjuk, hogy ugyanoly áldást-hozó legyen további működése és ugyanoly

Telefon 330.

Hétfőn, július hó 2-án két előadás: este fél 7 és fél 9 órakor.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZINHÁZBAN.

Kedden, július hó 3-án két előadás: este fél 7 és fél 9 órakor.

Telefon 330.

Észak csillaga.

Regény az éjjeli nap országából, 4 felvonásban. A főszerepben: Karin Sandberg és Alf Blütecher.

Groog kapitány léghajó turája. Eredeti felvétel.

MODERN MOZI

TELEFONSZÁM 312 és 47.

Kedden, július 3-án csak egy előadás,
fél 9 órakor, rendes helyárral

Az áruló

Detektivdráma 2 részben

A milliomas.

Vígjáték 3 felvonásban, főszereplő Móric.

Gyönyörű kíséző műsor

Elsőrangú cigányzenekar kíséret.

Helyárrak

Mérsékelt: páholyülés 80 f., I. hely 70 f., II. hely 60 f., III. hely 40 f.
Rendes: páholyülés 120 K., I. hely 100 K., II. hely 80 f., III. hely 50 f.

szeretet és őszinte tisztelet övezze új működési helyén mint itt Nagybeeskereken.

— **A Péter és Pál-napi gyűjtés eredménye.** Városunkban a Péter és Pál-napi gyűjtés összesen 1667 korona 80 fillért eredményezett. Ez a tekintélyes összeg újabb bizonyíték városunk közönségének szives áldozatkészségéről, amelyet a háboru során már annyi alkalommal ismételtel bizonyított. Az egyes hölgyek a következő összegeket gyűjtötték: Perisics Pirinkó 136 K 36 f., Wehner Györgyné 112 K 86 f., Vecsera Sári 101 K 93 f., Havas Dánielné 100 K., Hutter Hajnalka 98 K 40 f., Nagy Terka 95 K 57 f., Krumenacker Rózsika 92 K 60 f., Schneebacher Ilonka 87 K 48 f., Nagy Piroska 87 K 14 f., Wégling Irén 75 K 40 f., Vámos Ella 70 K 76 f., Hegedüs Annus 70 K 59 f., Wehner Ilonka 66 K 50 f., Herr Ödönné 54 K 77 f., Kiss Juci 52 K 76 f., Perisics Ilonka 41 K 80 f., Engel Margit 41 K 62 f., Szilágyi Baba 40 K 96 f., Ország Renée 40 K 70 f., Braun Irén 37 K 61 f., Braun Ella 36 K 63 f., Knopf Laura 32 K 94 f., Engel Piri 28 K 10 f., Grünberger Ilonka 26 K 47 f., Streitmann Erzsike 24 K 30 f., Siposs Mihályné 13 K 46 fillér.

— **Katonai kitüntetés.** Kászonyi Pál, Gád község jegyzője, aki a nagy ezüst vitézségi érem és a signum laudisnak már tulajdonosa, újabb kitüntetésben részesült, amennyiben megkapta a koronás arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján.

— **Megkezdődött a termés eladása.** Báró Kürthy Lajos, a Közélemezési Hivatal elnöke a földmivelésügyi miniszterrel egyetértőleg a kiesélt terményfeleslegék gyors átvételéhez fűződő elsőrangú érdekekre való tekintettel rendeletet intézett Torontálvármegye törvényhatóságához, melyben tekintettel arra, hogy a gabonacséplés már több helyen megindult, feljogosítja a termelőket arra, hogy addig is, amíg a terményátvevő bizottságok működésüket megkezdhetik, kiesélt terményfeleslegüket a H.-T. bármely bizományosának eladhassák.

Erre vonatkozólag az alispán rendeletet intézett az összes főszolgabírákhoz és polgármesterekhez, melyben hivatkozással a cséplési munkálatok megindulára és arra, hogy a közélemezés lehetőségei megkínálják, hogy a kiesélt készletek azonnal felhasználhatók legyenek, feljogosítja a termelőket arra, hogy addig is, amíg a terményátvevő bizottságok működésüket megkezdik, a terményfeleslegüket eladhassák. A vásárlásra jogosult bizományos ebbeli minőségét a főszolgabíró vagy polgármester által láttaozott, eddig is érvényben volt igazolvánnyal igazolni, továbbá a megvett készletről a termelő részére az átvett termények mennyiségét és az értük fizetett összeget részletesen feltüntető átvételi elismervényt kiszolgáltatni és a terményekért az eddig érvényben levő legmagasabb hatósági árat az átvételkor készpénzben kifizetni, valamint amennyiben az 1917. évi termésből származó terményekre nézve magasabb árak

állapíthatnák meg, a különbözetet annak idején a termelő részére megtéríteni.

Értesülésünk szerint a H.-T. a torontálvármegyei bizományosait már értesítette, hogy a vásárlást a fentiek alapján azonnal kezdjék meg.

— **Holdfogyatkozás.** Július hó 4-én érdekes holdfogyatkozás lesz, mely nálunk is látható. Kezdődik este 9 óra 52 perckor a hold baloldalán, teljes lesz 10 óra 50 perckor egész 12 óra 27 perckor. A holdfogyatkozás vége 1 óra 25 perckor lesz éjfél után.

— **Titott kártyajáték.** A rendőrség közli: Tegnap délután a helybeli kávéházakban razzia tartottak, amely alkalommal a Klub kávéházban Simon Józsefet, Frisch Izidort és Kettner Károlyt, a 12. gyalogezred őrmesterét tetten érték, amikor makaozt játszottak. Az asztalon levő 1210 korona készpénzt lefoglalták és a kártyázókat a járásbírósnál, illetve a hadbírósnál feljelentették.

Ez alkalommal a rendőrkapitány figyelmezteti az egyletek vezetőseit, hogy a háborus rendelkezések következtében az összes egyletek rendőrhatalom felügyelete alatt allanak és egyleti helyiségükben bázard kártyajátékot ne tartsanak, mert ellenkező esetben a rendőri beavatkozással járó kellemetlenségen kívül a rendőrhatalom az egylet lezárását és a belügyminiszterhez felterjesztést intéz.

— **A diákoknak nem kell minden tankönyvet beszerezni.** A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter egyik legutóbbi rendeletében a mindig súlyosodó megélhetési nehézségekre tekintettel a gyermekeket iskolázató szülők terheinek könnyíteni akarván, elrendelte, hogy az áll. polg. iskola növendékei a magyar nyelvű, számtan, mértan, növényhatározó- és könyvtári könyveket nem kell hogy beszerezzék.

— **Köszönet.** A Szociális Misszió-egyesület gyermekvédelmi céljaira küldött Zimmermann József közs. közigazgatási tanfolyamhallgató 50 K, a vármegyei tisztviselők koszorura való gyűjtéséből fennmaradt összeget 11 korona 50 fillért, amely nagylelkű adományokért ezután mond hálás köszönetet az egyesület elnöksége.

— **Adomány.** Eisenstüder Ignác lapunk utján 10 koronát adományozott a vöröskereszt-egylet nagybeeskereki főkjának.

— **Beírások a női kereskedelmi tanfolyamra.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara által fenntartott egy éves női kereskedelmi tanfolyamon a következő iskolai évre a beíratkozások a kamara titkári hivatalában már folyamatban vannak. Beíratkozhatnak a 14. évüket betöltött olyan lányok, akik a polgári vagy felsőbb leányiskola 4. osztályát sikerrel elvégezték. Az iskolázottságukat bizonyítványal igazolni nem tudó, de 16 évüket betöltött nők csak felvételi vizsgálat alapján vehetők fel. A beírást 20 korona fizetendő, a tandíj 100 korona, mely előzetes negyedévi részletekben is fizethető. Vidékiek a bizonyítvány, a születési anyakönyvi kivonat és a beírási díj megküldésével posta útján is beíratkozhatnak.

A VÁRMEGYÉBŐL.

NAGYKIKINDA.

— **A 6. hadikölcsön eredménye.** A most zárult 6. magyar hadikölcsönre Nagyikindán összesen 3,044.900 koronát jegyeztek. Az eddigi hat hadikölcsön eredménye Nagyikindán összesen 16,889.100 koronát tesz ki.

— **A Vöröskereszt gyűjtése.** Az országos vöröskereszt-egylet nagyikindai főkja javára múlt hó 24-én rendezett gyűjtés szép eredménnyel zárult, amennyiben 828 korona 92 fillért juttatott az egylet céljaira.

ZSOMBOLYA.

— **Gyermeknap.** A vöröskereszt-kórház által a gróf Csekonicz-féle kastély parkjában múlt hó 29-én rendezett gyermeknap nagy sikerrel folyt le. Az árnyas parkban az ünnepély kezdetekor már ott volt Zsombolya egész közönsége és igaz gyönyörűséggel nézte a sok kedves apróság játékát. A m. kir. 5. honvédelmi gyalogezred zenekarának sétatáncversenye után következett a gyermekünnep, amelynek minden egyes száma a közönség legnagyobb tetszésével találkozott. Különösen tetszett Kovács Ella állami óvónő által rendezett és betanított táncjáték, de a többi számok is mind, úgy hogy a

közönség a késő esti órákban egy feledhetetlen szép nap emlékével távozott az ünnepélyről. A jótékony célra is szép összeget fordítottak, amennyiben az összes jövedelem meghaladta a 4500 koronát, úgy hogy a vöröskereszt-egylet céljaira 4000 koronán felüli összeg jut.

NAGYSZENTMIKLÓS.

— **A Vöröskereszt-egylet közgyűlése.** A nagyszentmiklósi vöröskereszt-egylet június 29-én d. u. 4 órakor tartotta meg ez évi közgyűlését Petrovics Emil elnök és Rittich Klementine elnöknő vezetésével az egyesületi tagok élénk részvétele mellett. Az elnöki jelentések és számadások beterjesztése után a vezetőség beszámolt az egylet tavaly kifejtett jótékonyági akciójáról, majd elhatározta, hogy a háboru végéig az eddigi tisztikar helyén marad, a költségvetés és a rendes évi költségek pedig szintén változatlanok maradnak.

— **Ejegyzés.** Gáspár Sándor esendő-őrmester eljegyezte Parizsek Sarolta urleányt Nagyszentmiklóson.

— **Halálozás.** Fuchs Anna, a nagyszentmiklósi zárdaiskola tanítónője, aki a háboru ideje alatt, mint önkéntes ápolónő önteláldozó és szeretetteljes gondozásával a Vöröskereszt és a rk. Nőegylet kórházaiban a sebesült katonák ápolása körül is nagy érdemeket szerzett, a múlt héten Nagyszentmiklóson rövid szenvedés után meghalt. A váratlanul elhunytban dr. Fuchs Gyula főhadnagy-hadbíró, károlyfalvai vezető-járásbíró nővérét gyászolja. Halála Nagyszentmiklóson általános és mély részvételt keltett.

— **Tolvaj cigányok.** Dékány István porgányi kereskedőtől nemrég öt darab sonkát és 12 szál kolbászt és egyéb husneműket loptak el körülbelül 300 korona értékben. A kiszombori esendőrségnek sikerült a tetteseket kinyomozni és Farkas József, Farkas László, Sztojkov Borbála, Lakatos Erzsébet nagylaki és Nagy Ferenc, Balázs Zsuzsanna és Farkas Borbála földéaki kőboregányok személyében le tartóztatni.

— **Nyári vásár Nagyszentmiklóson.** Szombaton volt Nagyszentmiklóson a szokásos nyári vásár. Ugy az állat mint a kirakodó vásár elég nagy volt.

Nádor-utca 1. számú
házunk
szabad kézből eladó.

Bővebbet: Dr. Steinbach Bélánál.

Pátvizsgára
előkészítők
elemi vagy polgári iskolai
tanulókat.

Cím a kiadóhivatalban.

Kétszobás butorozott

lakás
kiadó

Deák Ferenc-utca 7.

Mellék helyiség nincs.

526-x.1

Legujabb.

A görög király St. Moritzban.

Budapest, július 2. St. Moritzból jelentik:

Konstantin görög exkirály családjaival és kíséretével ideérkezett.

Görögországi hírek.

Budapest, július 2. A Reutter iroda jelenti Athénből:

A Salamisban veszteglő görög flottát visszaadják Görögországnak. A decemberi zavargásokért felelősök ellen megindítják a büntető eljárást.

Hindenburg és Ludendorff főhadiszállásunkon.

Budapest, július 2. A magyar távirati iroda jelenti Berlinből:

Annak a látogatásnak viszonzásául, amelyet Arz vezérkari főnök állásának elfoglalása után a német nagyfőhadiszálláson tett, Hindenburg és Ludendorff rövid tartózkodásra ma az osztrák-magyar hadsereg-főparancsnokság székhelyére érkeztek. Ezen látogatással kapcsolatban Bécsben megbeszélések lesznek.

— Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára! Hadsegélyező Hivatal főpénztára, Képviselőház.

Munkáslányok

azonnal felvételnek

helyi nagyobb iparvállalatnál.

Rikkancsokat

felvesz

a Torontál kiadóhivatala.

Nyomdásztanoncul

legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett flu heti fizetéssel azonnal felvételnek

lapunk nyomdájában.

Hirdetéseket

jutányos ártért közöl a

„Torontál”

pol. napilap kiadóhivatala.

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Biztosítási ügynökségek:

Frans J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József fkg.-u.
Rigó István (Első M. Ált.) Szerb egyház épület.

Stainitzer Géza (Am. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinsky Iván, Hunyadi-utca.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv.Guttman Jakabné és fiai. Kültelek.

Cipőkerekedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatruhás:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 9.
Bukovics István, Hunyadi-utca.
Mészik Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvkötés:

Schneider János, Aradai-utca.

Drogeria:

Melkuh Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mészik B. Övegye, Hunyadi-utca.
Schwab Albert Hunyadi-utca.

Fényképezés:

Kremsler István, Gizella-part.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis B., Erzsébet-hidon túl, Ambrózy szappangyár épületében.

Fűszerkereskedő:

Blesz Ferenc, Megyeház-u. 2. Tarnai-féle ház.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybeeskereken.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor, Melenczei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműaru-, rövidárúüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötés:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállodával szemben).

Kőművesek:

Hoff N. és társa.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kalap divatterem és előnyomda:

Szehr Mariska, Gizella-part. Kurländer-művár.

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.

Sírkőraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és Társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradai-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradai-ut 1.
Kurländer Imre, Korona-utca.

Uridivatruhás:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király sörcsarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyas, Otthon-sörcsarnok.
Tóth Lajos, a nagyhíd mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.

Szerkesztő
Nagybeeskere
utca 1., h
lemi részé
den közlem

Kiadó
Pleitz Fer.
nyomdaja
rek. Zápoly
a hirdetések
és a lap
vonatkozó
intézőndök.

Nagybec

Bu d
távíratozza
egyHinder

Hin

ről így

nyertük,

séges tám

tengeralat

káját. Ter

Erősebben

feltételeit,

ben ellens

Azért foly

ségekkel

salkat, n

már nem

az ameri

megverni

amíg be

ut. Az

amire sz

hittek,

kényszer

gelink ál

nének a

aminőt

lemonda

günk re

mak kor

szek s

végso

szek s

végso

szek s

végso

szek s

végso

szek s

végso

szek s

végso

szek s

végso

szek s

végso

szek s

végso

szek s

végso

szek s

végso

szek s

végso

szek s

végso

szek s

végso

szek s

végso

szek s

végso